

KAHVE VE KAHVE EKSTRAKTLARI TEBLİĞİ

Yetki Kanunu: Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği

Yayımlandığı R.Gazete: 02.12.2006-26364

Tebliğ No: 2006/52

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğin amacı, kahve ve kahve ekstraktlarının tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere bu ürünün özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Tebliğ, çiğ çekirdek kahve; kavrulmuş kahve çekirdeği; öğütülmüş kahve ve kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahveyi kapsar. “Çözünebilir café torrefacto”yu ve diğer kahveli ürünleri kapsamaz.

Hukuki Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğ, 16/11/1997 tarihli ve 23172 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği”ne göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Çiğ çekirdek kahve; *Coffea arabica* Lyn, *Coffea canephora* veya *Coffea robusta*, *Coffea liberica* ve benzeri türlerden kültüre alınmış kahve ağaçlarının meyvelerinden değişik yöntemlerle ayrılarak kurutulmuş tohumlarını,
- b) Kavrulmuş kahve çekirdeği; çiğ çekirdek kahvenin tekniğine uygun şekilde kavrulmasıyla elde edilen ürünü,
- c) Öğütülmüş kahve; kavrulmuş kahve çekirdeğinin öğütülerek veya dövülerek toz haline getirilmiş halini,
- ç) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahve; kavrulmuş kahve çekirdeklerinin, asit veya baz ilavesi ile hidroliz işlemine tabi tutulmadan sadece su kullanılarak ekstrakte edilmesi sonucu elde edilen; ayrıştırılması teknik olarak mümkün olmayan çözünemeyen maddeler ile kahveden elde edilen çözünemeyen yağların yanı sıra kahvenin yalnızca çözünebilir ve aromatik bileşenlerini içeren konsantre ürünü,
- d) Yabancı madde; orijini kahve meyvesi olmayan bitkisel ve hayvansal kalıntılar ile taş ve benzeri maddeleri,
- e) Kafeinsiz çiğ çekirdek kahve; kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça % 0,2’yi geçmeyen kahveyi,
- f) Kafeinsiz kavrulmuş kahve çekirdeği ve kafeinsiz öğütülmüş kahve; kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça % 0,1’i geçmeyen kahveyi,
- g) Kafeinsiz kahve ekstraktı, kafeinsiz çözünebilir kahve ekstraktı veya kafeinsiz çözünebilir kahve; kafein miktarı kahve esaslı kuru maddede ağırlıkça % 0,3’ü geçmeyen kahveyi,
- h) Şeker; Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği’nde geçen şekeri ifade eder.

Ürün Özellikleri

MADDE 5 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir.

- a) Çiğ çekirdek kahve kendine özgü renk, tat ve kokuda olmalı,
- b) Çiğ çekirdek kahvede böcek, kemirici hayvan ve bunların kalıntıları bulunmamalıdır.
- c) Çiğ çekirdek kahvede, çürük çekirdek, küflü çekirdek ve yabancı madde miktarı toplamı ağırlıkça % 5'i aşmamalıdır.
- ç) Çiğ çekirdek kahvede kafein miktarı kuru maddede ağırlıkça en az % 0,8 olmalıdır.
- d) Çiğ çekirdek kahvede, rutubet miktarı ağırlıkça % 14'den fazla olmamalıdır.
- e) Kafeinsiz kavrulmuş çekirdek kahve ve kafeinsiz öğütülmüş kahvenin kuru madde esası üzerinden suda çözünen madde miktarı ağırlıkça en az % 22 olmalıdır.
- f) Öğütülmüş kahvenin kimyasal özellikleri EK-1'e uygun olmalıdır.
- g) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahvenin kuru madde miktarları EK-2'ye uygun olmalıdır.
- ğ) Kurutulmuş ve macun haline getirilmiş kahve ekstraktı; kahvenin ekstraksiyonu ile elde edilen kahve ekstraktı dışında herhangi bir bileşen içermemelidir. Ancak sıvı kahve ekstraktı ağırlığının % 12'sini geçmemek kaydıyla kavrulmuş veya kavrulmamış şeker içerebilir.
- h) Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahvenin fiziksel ve kimyasal özellikleri EK-3'e uygun olmalıdır.

Katkı maddeleri

MADDE 6 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler, 25/08/2002 tarihli ve 24857 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi - Gıdalarda Kullanılan Renklendiriciler Tebliği", 25/08/2002 tarihli ve 24857 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi - Gıdalarda Kullanılan Tatlandırıcılar Tebliği" ile 22/12/2003 tarihli ve 25324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi – Renklendiriciler ve Tatlandırıcılar Dışındaki Gıda Katkı Maddeleri Tebliği"nde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Aroma maddeleri

MADDE 7 - (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde aroma maddeleri kullanılabilir. Bu aroma maddeleri Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin "Gıda Aroma Maddeleri" bölümüne uygun olmalıdır. Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde, etil vanilin haricindeki yapay aroma maddeleri, krema veya süt aroması gibi süt ürünü muhteviyatı varmış gibi gösteren aromalar ve kahve tat ve kokusunu taklit eden aromalar kullanılamaz.

Bulaşanlar

MADDE 8 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler, 23/09/2002 tarihli ve 24885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi - Gıda Maddelerinde Belirli Bulaşanların Maksimum Seviyelerinin Belirlenmesi Hakkında Tebliğ"de yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Pestisit kalıntıları

MADDE 9 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler, 11/01/2005 tarihli ve 25697 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi – Gıdalarda maksimum Bitki koruma Ürünleri kalıntı Limitleri Tebliği"nde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Hijyen

MADDE 10 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin "Gıda Hijyeni Bölümü" ile 02/09/2001 tarihli ve 24511 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi – Mikrobiyolojik Kriterler Tebliği"nde yer alan hükümlere uygun olmalıdır.

Ambalajlama ve etiketleme-işaretleme

MADDE 11 - (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler; Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin "Ambalajlama ve Etiketleme – İşaretleme Bölümü" ile 25/08/2002 tarihli ve 24857 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi – Gıda Maddelerinin Genel Etiketleme ve Beslenme Yönünden Etiketleme Kuralları Tebliği"nde yer alan hükümlere uygun olmalıdır. Buna ilave olarak,

a) Madde 5(g)'de verilen ürün adları sadece burada belirtilen ürünler için geçerli olup ürünlerin ticarete tanıtılmaları amacıyla kullanılmalıdır. Bu isimler uygun olması halinde ayrıca "macun" veya "macun halinde" veya "sıvı" veya "sıvı halinde" ifadeleriyle de desteklenebilir. Ayrıca sıvı haldeki kahve ekstraktında, kahve esaslı kuru madde içeriğinin ağırlıkça % 25'in üzerinde olması halinde ürün adının yanısıra "konsantre" ifadesi de kullanılabilir.

b) Sıvı haldeki kahve ekstraktında kullanılan şeker türlerinin adları etiket üzerinde "... lı" veya "... ile hazırlanmıştır" veya "... ilaveli" veya "... ile kavrulmuştur" ifadeleri ile birlikte kullanılmalıdır. Bu ifadeler, ürün ismi ile aynı yüzde olmalıdır.

c) Madde 5(g)'de verilen macun ve sıvı haldeki kahve ekstraktında minimum kahve esaslı kuru madde miktarı son ürünün ağırlığına göre % olarak ifade edilmelidir.

ç) Çiğ çekirdek kahvenin kavurma, öğütme ve/veya pişirme işlemleriyle içime hazır hale getirilmesinde kullanılan yöntemlere göre Türk kahvesi, Espresso, filtre kahve ve benzeri isimlerle tüketime sunulabilir.

d) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, azaltılan kafein oranına göre "% ... kafeini azaltılmış ..." olarak isimlendirilir. Bu ifade, ürün ismi ile aynı yüzde olmalıdır.

Taşıma ve depolama

MADDE 12 - (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanması sırasında Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin "Gıdaların Taşınması ve Depolanması Bölümü"ndeki kurallara uyulmalıdır.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 13 - (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin "Numune Alma ve Analiz Metotları Bölümü"nde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınmalı ve bunlara uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanmalıdır.

Tescil ve denetim

MADDE 14 - (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri; tescil ve izin, ithalat işlemleri, kontrol ve denetim sırasında bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu hükümlere uymayan işyerleri hakkında 05/06/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun" hükümlerine göre yasal işlem yapılır.

Denetim

MADDE 15 - (1) Bu Tebliğde yer alan hükümlerin uygulanması ile ilgili denetim 05/06/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun

Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun”a göre Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Avrupa Birlięi’ne uyum

MADDE 16 - (1) Bu Tebliğ; 1999/4/EC sayılı “Kahve ve Hindiba Ekstraktı” hakkındaki Komisyon Direktifinden kahve ekstraktı ile ilgili bölümler dikkate alınarak Avrupa Birlięi’ne uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Avrupa Birlięi’ne bildirim

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ; "Teknik Mevzuatın ve Standartların Türkiye ile Avrupa Birlięi Arasında Bildirimine Dair Yönetmelik" kapsamında Avrupa Birlięi Komisyonu’na bildirilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından 20/02/1991 tarih ve 20792 sayılı Resmî Gazete ile mecburi uygulamaya konulan TS 5389 sayılı “Çözünebilir Kahve Standardı” mecburi uygulamadan kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Halen faaliyet gösteren ve bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri bir yıl içerisinde bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 19 - (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

EK 1

Öğütülmüş Kahvenin Kimyasal Özellikleri

Kimyasal Özellikler	Değerler
Rutubet, ağırlıkça % en çok	4,0
Toplam kül miktarı, kuru madde esasından ağırlıkça % en çok	6,5
Asitte çözünmeyen kül miktarı, kuru madde esasından ağırlıkça % en çok	1,0
Suda çözünen kül miktarı, toplam kül miktarının yüzdesi olarak % en az	65,0
Suda çözünen külün alkaliliği, kuru madde esasından, 1 g madde için harcanan 0,1 N HCl çözeltisi, mL olarak	3,5-5,0
Suda çözünen madde, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	25
Kafein, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	1,0
Petrol eteri ekstraktı, kuru madde esasından ağırlıkça % en az	8,5

EK 2

Kahve Ekstraktı, Çözünebilir Kahve Ekstraktı veya Çözünebilir Kahvenin Kuru Madde Miktarları

	Kahvedeki kuru madde miktarı ağırlıkça (%)	Fiziksel özellięi
Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahve	En az 95	Kurutulmuş halde (Toz, granül, yaprak, küp veya diğer katı halde)

Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahve	70-85	Macun halde
Kahve ekstraktı, çözünebilir kahve ekstraktı veya çözünebilir kahve	15-55	Sıvı halde

EK 3

Kahve Ekstraktı, Çözünebilir Kahve Ekstraktı veya Çözünebilir Kahvenin

Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri

Fiziksel ve Kimyasal Özellikler	Değerler
Kafein, kahve esaslı kuru maddede ağırlıkça %	2,5-5,4
Suda çözünürlük	Tamamen
Toplam glukoz ağırlıkça % en çok	2,46
Toplam ksiloz ağırlıkça % en çok	0,45
Kül, kuru maddede ağırlıkça %	7,6-14,6
Suda çözünen külün alkaliliği, kuru madde esaslı üzerinden, 1 g madde için harcanan 0,1 N HCl çözeltisi, mL olarak en az	8,0
pH	4,7-5,3